

แนวทางป้องกันและปฏิบัติเกี่ยวกับบุคลากร และหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนในกรณีต่างๆ ที่อาจเป็นคดี

โดย นายกิตติศักดิ์ ประเสริฐสงค์
นิติกรเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

1. มूलเหตุจูงใจให้มีการร้องเรียน

1.1 การปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย
กฎ

1.2 ความรู้สึกหรือการไม่ได้รับความเป็นธรรม
หรือความถูกต้อง

1.3 ความไม่เข้าใจหรือความเข้าใจที่
คลาดเคลื่อน

1.4 ปัญหาระหว่างตัวบุคคล

2. บุคคลที่ร้องเรียน

2.1 บุคคลหรือเจ้าหน้าที่ภายในองค์กร

2.2 บุคคลภายนอกองค์กร

2.3 หน่วยงานหรือส่วนราชการที่มีอำนาจ
หน้าที่ตามกฎหมาย

3. การบริหารจัดการข้อร้องเรียน

มติค.ร.ม.ตามหนังสือที่ นร 0206/ว 218

ลงวันที่ 25 ธ.ค. 2541

3.1 การร้องเรียนกล่าวโทษที่ลงชื่อ

- เป็นความลับของทางราชการ
- ปิดชื่อผู้ร้อง
- สืบสวนทางลับว่ามีมูลเพียงใด

3.2 บัตรสนทน่

- (1) ให้พิจารณาเฉพาะรายชื่อระบุหลักฐาน กรณีแวดล้อม
ปรากฏชัดเจน ชี้พยานบุคคลที่แน่นอน
- (2) หากไม่มีตาม (1) ให้ยุติเรื่อง

4. ประเภทของความรับผิดชอบทางกฎหมาย

- ◆ แพ่ง + ล้มละลาย
- ◆ อาญา
- ◆ ปกครอง
- ◆ วินัย
- ◆ จริยธรรมแห่งวิชาชีพ

กลุ่มลักษณะคดี

1. การให้บริการทางการแพทย์
และสาธารณสุข
2. รถยนต์เฉี่ยวชน
3. ที่ดินสิ่งก่อสร้าง
4. นิติกรรมสัญญา
5. การฟ้อง การเงิน การคลัง

กลุ่มลักษณะคดี (ต่อ)

6. การบริหารงานบุคคล
7. สิทธิประโยชน์ของเจ้าหน้าที่
8. คดีตามกฎหมายการแพทย์
การสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม
9. ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่
ราชการ
10. ความผิดเกี่ยวกับการหมิ่น
ประมาท

4.1 ความรับผิดชอบทางแพ่ง

- ◆ **แพ่ง** - การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน
 - การคืนทรัพย์สิน
 - การใช้ราคาทรัพย์สิน
 - ค่าเสียหายอันพึงบังคับให้ใช้เพื่อความเสียหายใดๆอันได้เกิดขึ้น

4.1 ความรับผิดชอบทางแพ่ง (ต่อ)

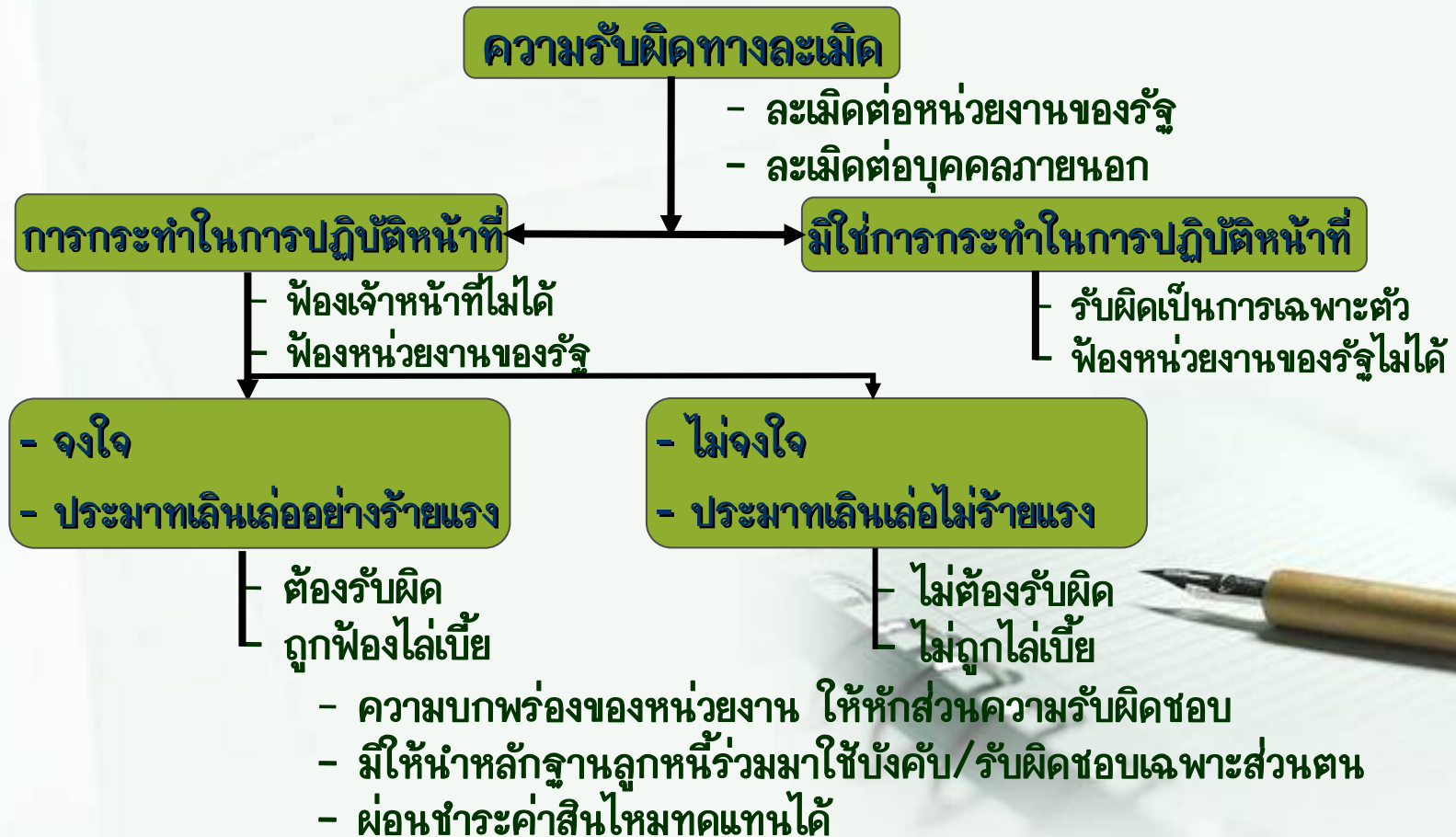
นิติกรรมสัญญา

4.1 ความรับผิดชอบทางแพ่ง (ต่อ)

ละเมิด

- ละเมิด - ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

4.2 ความรับผิดชอบทางอาญา

◆ อาญา - โทษตามประมวลกฎหมายอาญา

- ประหารชีวิต
- จำคุก
- กักขัง
- ปรับ
- ริบทรัพย์สิน

4.2.1 การกระทำที่ต้องรับผิดชอบทางอาญา

- (1) เจตนา
- (2) ประมาท

4.2.2 บทบัญญัติที่กำหนดความผิด

(1) ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

Ex.ความผิดฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ มาตรา 157

- เป็นเจ้าพนักงาน
- ปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

มูลเหตุจูงใจ

- เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือ
- โดยทุจริต

4.2.2 บทบัญญัติที่กำหนดความผิด (ต่อ)

(2) ความผิดฐานหมิ่นประมาท ตาม ป.อาญา
มาตรา 326 - 333

ข้อยกเว้นไม่เป็นความผิด

1. เพื่อความชอบธรรม ป้องกันตนเอง
2. ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติกรตามหน้าที่
3. ตีชมด้วยความเป็นธรรมซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัยของ
ประชาชนย่อมกระทำ

(3) พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อ
หน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542

4.3 คดีปกครอง

- หน่วยราชการ,หน่วยงานของรัฐ,รัฐวิสาหกิจ,องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น,องค์กรตามรัฐธรรมนูญ,เจ้าหน้าที่กับเอกชน
- เจ้าหน้าที่กับหน่วยงาน
- หน่วยงานของรัฐกับหน่วยงานของรัฐ

5. กระบวนการทางคดี

5.1 คดีแพ่ง

5.1.1 ผู้มีสิทธิฟ้องคดี (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 55)

- (1) มีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล
ตามกฎหมายแพ่ง
- (2) บุคคลใดจะต้องใช้สิทธิทางศาล

5. กระบวนการทางคดี (ต่อ)

5.1.2 พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

พ.ศ.2539 มาตรา 5

- หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหาย
- ฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้

5. กระบวนการทางคดี (ต่อ)

5.1.3 ระบบกล่าวหา

5.1.4 ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ

5. กระบวนการทางคดี (ต่อ)

5.2 คดีอาญา

5.2.1 ผู้มีสิทธิฟ้องคดี (ป.วิ.อาญา มาตรา28)

(1) พนักงานอัยการ

(2) ผู้เสียหาย ป.วิ.อาญา มาตรา2(4)

5.2.2 อำนาจดำเนินการรับเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ทุจริตต่อหน้าที่, ความผิดต่อตำแหน่งราชการ)

(1) คณะกรรมการ ป.ป.ช.

(2) พนักงานสอบสวน

5. กระบวนการทางคดี (ต่อ)

5.2.3 การจัดให้พนักงานอัยการช่วยเหลือ

(1) ผู้เสียหายฟ้องคดีเอง

(2) ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนคดีหรือ ป.ป.ช.

5.2.4 การช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้อง
หาคดีอาญา พ.ศ.2528

5. กระบวนการทางคดี (ต่อ)

5.3 คดีปกครอง

5.3.1 ผู้มีสิทธิฟ้องคดี (วิ.จัดตั้ง ม.42)

- - ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย

5.3.2 การดำเนินคดี

- (1) ดำเนินการเอง
- (2) พนักงานอัยการ

5.3.3 ระบบการพิจารณา/การพิพากษา

5. กระบวนการทางคดี (ต่อ)

5.3.4 ขั้นตอนการดำเนินคดี

(1) คำฟ้อง, คำให้การ, การคัดค้านคำให้การ, ให้การเพิ่มเติม

(2) การแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม

(3) การสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง

(4) การนั่งพิจารณาคดี+การแถลงการณ์ด้วยวาจา

(5) การพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดี

(6) การอุทธรณ์คำพิพากษา

6. บทสรุป

6.1 การป้องกันและแก้ไขที่มูลเหตุ ตามข้อ 1

6.2 มาตรา 26 แห่งพ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ
พ.ศ.2502

“ข้าราชการหรือลูกจ้างได้ทักท้วงคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเป็นหนังสือแล้วว่า การที่จะปฏิบัติตามคำสั่งนั้น อาจไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับ ไม่ต้องร่วมรับผิดชอบ”

ถาม-ตอบ

